

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІсячник

ВИХОДИТЬ з липня 1991 р.

БОРИСГЕН

2021 рік

№ 8(361)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІсячник

Тридцяту річницю Незалежності нашої держави
гідно відзначили в усьому світі, де живуть українці.
Докладніше читайте в дописі професора Віри Боднарук
«30-річниця Незалежності України на Флориді»
у цьому номері!

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.

Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», НТУ «Дніпровська політехніка»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальність за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальність перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340-28-27
e-mail: *Представництво в редакції*: НdejSukhonis@gmail.com

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Vil- la Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967, USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Ro- mania;

У Бразилії: Спільні плани Wira Selanski, Rua General Glicer- io, 400 apt.701, 22245- 120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk. 4000 S. Biscayne Dr. #213 North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журнал *CatArt*

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.
Університетська, 3\9
Свідоцтво про державну

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

ЗМІСТ

--- Зі святом! ---

З Днем Незалежності України! Нехай
свобода мислити і діяти буде вашою
перевагою. Бажаю відчувати її в
роботі, у відносинах і в житті.
Будьте незалежні і вільні у всіх своїх
проявах! Нехай Україна не знає важких
часів, нехай для головної країни серця не
буде ні ворогів, ні заздрісників. Хай живе
вільний, вільний народ! Процвітання,
здоров'я, міцного духу багатій і щедрій
Україні! Нехай сім'ї Ваші завжди будуть
згуртованими, столи - повними, свята -
веселими, сусіди - чуйними,
а друзі - щирими!

**З Днем Незалежності,
Україно!**

Команда журналу "Бористен"

- Стор.1** Зі святом!
- Стор.2-3** «В своїй хаті й
своя
правда, і сила, і воля!»
- Стор.4** Маємо
нагоду згадати
про пам'ятники
українським козакам у
Відні
- Стор.5** Чи бути
УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
РУСЬКОЮ?!
- Стор.6-9** Письменники
не остануться відповідної!
- Стор.10-11** Християнська сторінка
- Стор.12-13** Літературна
Верхньодніпровщина
- Стор.14** Книги для
Дніпра
- Стор.15** Українці і мова
- Стор.16-17** Дніпровські
письменники
створюють книги
шрифтом Брайля
- Стор.18** Ій ні з ким
лишили кота!
- Стор.19-20** У Києві
відбулася цілодобовий
конференція шостого
Міжнародного
проекту-конкурсу
«Тарас Шевченко єднає
народи»
- Стор.21** ПРО
“СВОБОДУ”
- Стор.22-23** ЗЧРМ
- Стор.24-26** Незалежність у діаспорі
- Стор.27-28** Штрихи до
творчого портрета
- Стор.29-32** З когорти
народних інтелігентів
- Стор.33-34** Фестиваль
#МИ - Є-КРАЇНА
- Стор.35** Історія
- Стор.36** Українські
рецепти

Долучайтесь до нас у
соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої
та актуальної
інформації на
нашому сайті
borysten.com.ua

«Колонка редактора»

«В своїй хаті й своя правда, і сила, і воля!»

Сучасній українській незалежності тридцять. А трохи більше як 60 років тому славетний американський президент Джон Кеннеді виголосив свою коротку інавгураційну заледве 13-хвилинну промову, яка стала відомою на весь світ. Саме тоді Кеннеді промовив славнозвісні слова, які визначили курс його президентства: “Не питай, що твоя країна може зробити для тебе, запитай, що ти можеш зробити для своєї країни!”.

I саме ці слова спадають мені на думку, коли ми святкуємо вже такий доволі поважний ювілей нашої Вітчизни. Назагал любов до рідної країни – це щоденна наполеглива праця. Це робота на благо української громади, громади свого міста, праця, яка робить усю країну кращою, комфортнішою для проживання, такою, якою будуть пишатися наші діти і всі наступні покоління. Тож нині замало лише самих зізнань у любові до Батьківщини, бо разом

з палкими словами патріотизму ми маємо сказати, що кожен з нас зробив для підкріплення цих слів. Україна проїшла довгий шлях, борячись за суверенітет. Не можна казати, що свобода впала з неба, що нам просто пощастило. Українці сторіччями відстоювали її, жертвуячи численними життями. Мирним способом нам вдалося здобути незалежність на тій крові, яку проливали раніше. Ми маємо пам'ятати, якою ціною на наші права здобули право жити в незалежній суверенній державі, не забувати уроки історії і культивувати в собі дух свободи, що ніколи не дасть приспати совість і гідність.

Нинішнє покоління так само зазнає тяжких випробувань у боротьбі за незалежність України. Знову Вітчизна покликала до самопожертви – захистити територіальну цілісність і непорушність кордонів. Ми пишаємося українськими воїнами, які є прикладом мужності і патріотизму!

Як голова Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників України не може не згадати про ту роль, які відіграли майстри красного слова в здобутті самостійності нашої Вітчизни.

«В своїй хаті й своя правда, і сила, і воля!» - ці пророчі слова великого Кобзаря надихають нас й сьогодні. І геніальність поета якраз і полягає в тому, що він міг показати шляхи виходу нації із будь-якого глухого кута. I в першу чергу вважав засобом для щасливої долі України свободу і незалежність.

Сьогодні дехто вже призабув, а молодше покоління, здебільшого, напевно, і не знає, що перша політична сила - Народний Рух України -

АКТ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітні традицію державотворення в Україні;
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ
НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

та створення самостійної української держави — УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України. Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ.

24 серпня 1991 року.

В новітній історії нашої Батьківщини, яка відстоювала незалежність, народилася саме в надрах Спілки письменників. Свого часу саме на вулиці Банковій, 2, на початку 90-х років минулого століття, де і по сьогодні знаходиться керівництво НСПУ, перебувала Координаційна Рада НРУ.

19 серпня 1991 р. для повернення радянського суспільства зі шляху демократизації (так звана «перебудова») до колишніх порядків у Москві була здійснена спроба державного заколоту. Його ініціатори — представники вищого державного керівництва СРСР — заявили, що у зв'язку з нібито хворобою Президента Радянського Союзу Михайла Горбачова країною керуватиме Державний комітет з надзвичайного стану. Комітет оголосив про запровадження напівроку в окремих регіонах Радянського Союзу надзвичайного стану. Припинялася діяльність усіх політичних партій, окрім КПРС, громадських організацій і рухів демократичного спрямування, заборонялися мітинги, демонстрації, страйки, запроваджувалася жорстка цензура над засобами масової інформації. Велика країна знову опинилася перед жахами гулагів та «соловків».

Сьогодні добре пригадую, як в кабінеті тодішнього голови правління

Дніпропетровської обласної організації Спілки письменників України Валентина Чемериса зібралися майже усі члени правління. Було прийнято рішення направити до керівництва України телеграму із засудженням заколому в Москві та підтримкою незалежної політики Києва. Нині цей крок можливо, і здається не таким сміливим. Але більшість з тих, хто підписав тоді це звернення не з газет та історичних книг знали про сталінські репресії. А в ті години ніхто не знав, як то кажуть, чия візьме...

Пройде буквально декілька днів і 24 серпня 1991 р. Верховна Рада України прийняла історичний документ виняткового значення для долі українського народу — Акт проголошення незалежності України, в якому зазначалося: “Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 р., продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами, здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної Української держави — України. Територія України є неподільною і недоторканою. Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України”.

Українці — народ героїв і народ-герой. Протягом століть українці боролися за свободу, свідченням цього було безліч повстань і визвольних війн. У новітній історії два найпотужніших протести не дозволили знову втратити незалежність. І в триваючої нині війні на Донбасі оновлена українська армія відчайдушно бореться за майбутнє держави.

Фідель Сухоніс,
письменник, журналіст, голова
Дніпропетровської обласної організації
НСПУ

Маємо нагоду згадати про пам'ятники українським козакам у Відні

У ці дні Австрія та Європа згадують подію, що змінила хід всесвітньої історії - у 1683 р. під Віднем Османська імперія, яку доти європейці боялися не менше, ніж диявола, остаточно втратила військову перевагу. Віденська битва зупинила її експансію углиб Європи. Важливу (за деякими версіями - вирішальну) роль у цій битві відіграли підрозділи українських козаків.

Прикметно, що добре розуміючи, яке велике значення має відчайдушна хоробрість та досвід козаків у боротьбі з турками, створенням козацької армії опікувався особисто Папа Римський Інокентій XI. Про визначну роль козаків свідчить і ставлення до них польського короля Яна III Собеського, який очолював об'єднані війська, що захищали Відень. За свідченнями очевидця, Собеський не раз вихваляв козаків, жалівся на їх повільний набір. А папський нунцій у Польщі охарактеризував українців як "...найкращий і найхоробріший європейський народ" і відзначив, що "такої стійкості не мають навіть азійські племена".

Саме з Віденською битвою пов'язана й досить відома історія-легенда про Юрія Кульчицького з-під Самбора на Львівщині, який завдяки своїй сміливості спричинився до перемоги об'єднаних сил європейців. У винагороду за власним побажанням Кульчицький отримав мішки з кавою з турецького обозу. Невдовзі, завдяки йому з'явилася відома на весь світ віденська кава. Але це вже окрема історія. Зважаючи на значення Віденської битви 1683 р. та роль у ній українських козаків, австрійська столиця має кілька пам'ятних знаків на їх пошану:

Пам'ятник українським козакам, відкритий 15 вересня 2003 р. на відзначення 320-ї річниці визволення Відня від турецької облоги, а також у зв'язку зі святкуванням 12-річчя Незалежності України.

Відень 18, Тюркеншанцпарк.

Пам'ятник українським козакам, встановлений у 2013 р. за підтримки мера Відня - поряд з українською католицькою церквою.

Пам'ятник Ю.Кульчицькому, відкритий у 1885 році. Назва вулиці - не менш промовиста.

Пам'ятна дошка українським козакам - Відень 19, Леопольдсберг (на стіні церкви Св. Леопольда).

«Болить»

ЧИ БУТИ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ РУСЬКОЮ?!

Дорогі друзі! Негайно потрібно підготувати Звернення до Президента. Ця пропозиція Аристовича остаточно у перспективі знищить нашу рідну, українську мову. Англійською мовою не стануть вписувати у свій словник одне "с", а вимовляти з м"яким знаком національність "руський". Аристович примітив і дилетант. Він не бачить завтрашнього дня. Руська, руський, Русь звучатимуть московською однаково - РАША. Це стовідсоткова дурня і злочин проти України і її мови. Слово УКРАЇНА писалося ще в 1187 році у київському літописі. Ми сьогодні можемо вживати тільки словосполучення Русь- Україна. Українці на побутовому рівні можуть називати себе русичами чи русинами. А що ж тоді матимемо? Русинів, яких ідеологічно народила Москва ще в часи СРСР, щоб розірвати Україну на шматки. Так, ми русини, русичі, роксолани, діти землі руської, але назва у нас вкрадена Московією у 1721 році. Петром I. Ми ж цим примітивізмом Аристовича не повернемо країні Москель її історичну назву Москвія, не надрукуюмо для них світових карт(англійською- мап) замінивши прикметникову- руський, на іменниковоу назву- московіт!!! У світі не існує подібної прикметникової назви- руский. Типу турецький,

французький, український. тільки в Московії, оскільки назва країни украдена і штучна. Історичне шило вилазить з мішка уже рівно 300 років(1721-2021). Нема у світі такої національної аналогії- назва громадяніна у прикметниковому варіанті, що приліпилася до історичної стіни Русі- України. Ми "законом Аристовича" тільки допоможемо Московії утверджитися у своїй міфологічній правоті про горезвісну колиску, в якій гойдалися чи виколосувалися ледь не три ровесники- русин- українець, московіт і білорус. Треба назавжди забути про спільне гойдання у цьому повітряному візку історичного дитинства. Хай бавиться цими історичними рухами Московія і виправдовуючись доводить по датах, хто де і коли народився і хто в яких болотах гойдався. Не може півтора тисячний "малюк " лежати в одній колисці з півторатисячним велентнем і разом гойдатися. Мабуть, хтось старший гойдав зовсім маленького на свою нинішню дурну голову. Тепер ми знову збираємося встремити її в ту ж саму міфологічно-ідеологічну вигадку московських шовіністів. На кого працює Аристович? Чи це в нього не від великого розуму? Хай краще повертється до своєї попередньої професії і національності і грає в "Чорному квадраті". Хай сам , в решті-решт, визначиться хто він за національністю: грузин, білорус чи поляк. А тоді вже допомагає своїм "історичним інтелектом" українцям.

Олег Чорногозу (м. Київ)

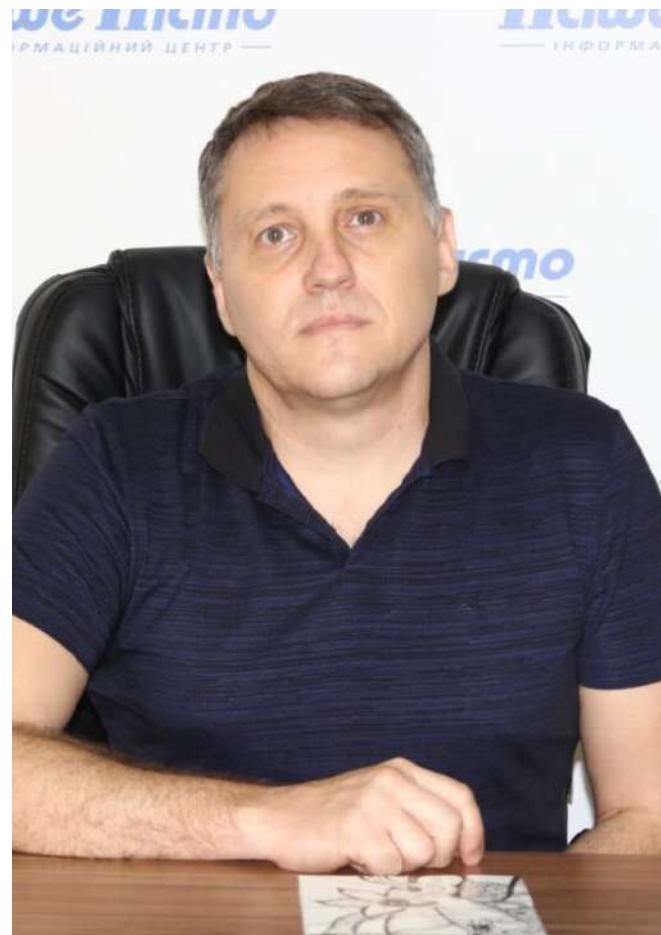
П.С. В офісі президента запропонували перейменувати українську мову в «руську мову»

Письменники не осторонь важливого!

Україна посідає друге місце в Європі за темпами поширення раку. Наразі на обліку в країні перебуває майже один мільйон осіб з онкологічною патологією, які успішно пройшли лікування і перебувають в стані ремісії. Дніпровські есперти зазначають, що під час лікування не менш важливою є моральна терапія – розмова з психологом, підтримка родичів і навіть спілкування з домашніми тваринами. «Рак боятися не можна» – так говорять ті, хто мужньо долають наслідки цієї хвороби. Саме тому на Дніпропетровщині письменники провели творчий конкурс, аби підтримати людей, які ведуть боротьбу з онкологічними хворобами. За статистикою, за останні п'ять років тенденція онкозахворюваності у Дніпрі суттєво не змінилась. Але і не зменшилась.

«При своєчасному виявленні проблеми успішне лікування можливе у 95% випадків. Але проблема в тому, що до нас приходять все на 3-4 стадії захворювання – каже Павло Терещенко – лікар-хірург-онколог КНП «Міська клінічна лікарня №4» ДМР – мені б хотілось, аби у нашему суспільстві підвищувалась онкообізнаність. І цьому якраз і сприяють ЗМІ, художні твори, соцмережі, коли люди розповідають реальні історії успіху, перемог. Адже не лише ліки, хіміотерапія допомагає. Ви не уявляєте, яким є моральний настрій пацієнта, його розуміння проблеми і шляхів одужання! Бувають випадки, коли люди відмовляються від лікування! І тоді ми просимо родичів сприяти, проводити бесіди. Тут важливі все, від підтримки близьких, до спілкування з домашніми тваринами!».

Марія Дружко – українська поетеса та прозайкиня, культурна і громадська діячка, видавчиня і літературний консультант. Дівчина є координаторкою і муою молодіжного мистецького проекту VivArt і приділяє велику увагу розвитку молодої літератури Придніпров'я. Перехворівши в дитинстві, в п'ять років вона втратила зір. Та це не стало на заваді її творчій та письменницькій кар'єрі. Про унікальну, талановиту та сильну духом письменницю, яка попри незгоди просто випромінює оптимізм часто пишуть місцеві видання. Про онкологію Марія і сама знає не з чуток.

22 вересня 2020 року я пройшла 30-ий сеанс опромінення. Навіть не віриться! А розпочалося усебіляння, майже на екваторі літа. Пам'ятаю, як страшно було перед першим сеансом! Певно, саме тоді і визріла ідея створення цього блогу. Адже разом зі мною процедуру опромінення проходили і проходять безліч людей. І кожен з нас на початку терапії відчуває приблизно одне і те саме: страх і невідомість. Адже це вперше таке у твоєму житті! Проте, насправді, все не так і страшно. Мені навіть дозволили зробити кілька фото напам'ять просто перед процедурою», — зазначає вона.

«Я вже кілька разів пережила онкодіагноз. Тож як воно, дізнатися, що у тебе рак? Коли мені вперше поставили онкодіагноз, було таке відчуття, ніби все відбувається не зі мною, не у цій реальності. Мені все здавалося, що ось-ось я нарешті прокинуся і цей кошмар скінчиться! Проте сон усе тривав і тривав, і однієї миті я подумала, що це тупик, що я ніколи не вибирусь із глибоченої чорної прірви, куди зірвалася за чиємось злим задумом чи жартом. Дарма! Життя тривало. Мене прооперували, видали пухlinу, і сказали, що мені пощастило. Житиму! Хоч як там це звучить банально, та час здатен приглушити біль. Однак, страх залишився, ніби мені вживили його під шкіру, колючий і холодний страх, що рак може повернутися. І він таки повернувся! — розповідає Марія, — «У 2020 році в мене знову знайшли злюкісну пухlinу. І ось тоді я вирішила, що досить! Досить боятися, умліваючи від страху перед кожним плановим обстеженням. Досить страхатися поганих снів і дурних думок. Я не знаю, скільки ще житиму — 1 рік, 10 чи 50 років, — але відпущений мені час я хочу прожити без страхов, у радості та гармонії! І ця сторінка саме про тих і для тих, хто переміг свій страх перед раком. Звісно ж, ми не можемо власною волею зупинити ракові клітини у своєму тілі. Та перебороти страх перед хворобою нам під силу. Ба більше, ми повинні навчитися не боятися рак

заради одужання, Заради того, щоб вижити. Це складно пояснити. Та я і не збираюся комусь щось доводити. Я просто порадію, якщо мій власний досвід та інформація, що допомогла мені, стануть у нагоді ще комусь!», — каже Марія.

Дівчина створила у фейсбуці тематичну сторінку #рак_боятись_ne_можна аби надихати і підтримувати тих, хто веде свою боротьбу.

Марія з мамою

І оголосила тематичний конкурс. «До нас надійшло близько 50 робіт з усієї країни, серед них є навіть твори не професійних письменників. Але все це люди, які стикнулись з онкологією», — каже Марія. Як результат — благодійна збірка, видана на меценатські кошти.

«Однадцять оповідань тут, а збірку ми презентуємо у Дніпрі, також вона обов'язково буде презентована на Львівському форумі восени. Загалом, арт-терапія, письменництво — це теж дуже важливо! Я знаю зі свого досвіду — я працюю з психологом арт-терапевтом. І я вважаю, що окрім лікування онкологи повинні радити пацієнтам говорити з психологом, адже у нас, українців, це не є характерною звичкою. Ми не ходемо поговорити про свої проблеми», — каже Марія.

І недарма кажуть, якищо лихо поділити на двох, то пережити його легше.

«Як би складно вам не було у цей непростий період, знайдіть у собі сили поділитися своєю бідою з рідними та близькими. Не факт, що вас розрадять. Але можливість поговорити з кимось навпрямки, без порожніх слів — іноді досить добре розвантажує нерви. Крім того, вам, скоріш за все, незабаром знадобиться стороння допомога. Та її узагалі, думаю, це чесно: знати, що у твоєї рідної людини біда. Не позбавляйте наших родичів і друзів шансу проявити свою турботу про вас. Можливо, їм це навіть потрібніше, ніж вам. Я дуже вдячна моїм рідним за їхню увагу і підтримку. Особливо мені допомагають моя мама, сестра з її чоловіком», — зазначає Марія. Міністерство охорони здоров'я нагадує, що принаймні третину випадків захворювання раком можна попередити. Дотримуйтесь простих правил, що рятують життя. Перш за все, не починайте курити або позбудьтесь цієї руйнівної звички. Куріння є причиною багатьох типів раку — раку легенів, стравоходу, гортані, ротової порожнини, горла, нирок, сечового міхура, підшлункової залози, шлунку і шийки матки. Не менш небезпечним є зловживання алкоголем: результати дослідження

ВООЗ свідчать, що ризик раку зростає зі збільшенням споживання алкоголю. Безпечної для здоров'я дози алкоголю взагалі не існує.

Фахівці радять проходити профілактичні обстеження, звертатися до сімейного лікаря, якщо у вас є сумніви чи питання. І шукати позитив у простих речах, адже гарний настрій та ендорфіни не менш важливі, як і якісна їжа, сон чи вітаміни. Фідель Сухоніс, письменник, журналіст, голова НСПУ: «Я скажу відверто, для мене мужність Марії, як мужність військових хлопців в зоні АТО. Тільки в неї інша зброя. Людина має такий залізний стрижень, що не лише не опускає руки перед своїми хворобами, але і працює, надихає інших, допомагає. Ми, як письменники і журналісти, повинні писати про ці теми, налаштовувати суспільство на позитив. Або давати шляхи вирішення проблем. Тому завжди раді вітати у Дніпропетровській спілці письменників авторів з творами на будь-яку тематику!».

Редакція газети "Наше Місто"

+++Християнська сторінка+++

Друга Божа Заповідь

Я — Господь, Бог твій.

Нехай не буде в тебе інших богів, окрім Мене.
Не взвивай намарно імені Господа, Бога твоого.

Пам'ятай день святий святкувати.

Шануй батька твого і матір твою.

Не вбивай.

Не чужолож.

Не кради.

Не свідчи неправдиво на близького твого.

(Вих. 20,7; Втор. 5,11).

У Старому Завіті Бог уклав із людьми союз про те, що буде опікуватися ними, якщо вони слухатимуться Його. Божі заповіді були написані на двох кам'яних таблицях. Мойсей їх приніс із гори Синай, де перебував 40 днів на розмові з Богом. Три перші заповіді показують нам, у чому проявляється любов до Бога, а решта сім заповідей пояснюють нам, як маємо любити своїх близьких.

Друга Божа Заповідь повчає нас: “Не клич намарно ім'я Господа. Бога твоого”. Це означає віддавати належну пошану Божому імені і не вимовляти його без пошанування, бо Він всемогутній, бо Він всім керує, про все дбає. Друга Заповідь Божа застерігає: не можна божитися, кликати Бога на свідка, проклинати, криво присягати, зневажати святих, святі речі, святі місця.

Створивши людину на свій образ і подобу, Бог запрошує її до спілкування. Адже що тісніше взаємини людини з Богом, що краще вона пізнає Божу любов, то більше Його любить, то сильніше прагне жити і чинити те, що Йому міле.

Друга Заповідь наказує шанувати Ім'я Господа. Вона, як і Перша Заповідь, випливає з чесноти релігійності, а конкретно — визначає норму нашої мови щодо святих справ.

Бог довіряє Своє Ім'я тим, що увірували в Нього; Він об'явив Себе їм у Своєму особистому тайнстві. Дар імені є виявом довір'я і близькості. Ім'я Господнє є святе. Тому людина не може ним зловживати. Вона повинна пам'ятати про Боже Ім'я в тиші люблячого благоговіння (Зах. 2, 17). Вона повинна вживати його лише для благословення, прославлення і величання (Пс. 29, 2; 96, 2; 113, 1-2).

Пошана до імені Бога є виразом пошани перед тайнством Самого Бога і всією святою дійсністю, яку воно називає. Почуття святого належить до чесноти релігійності. Вірний повинен свідчити про Ім'я Господа, визнаючи віру без страху (Мт. 10, 32; 1 Тим. 6, 12).

Друга Заповідь забороняє зловживати іменем Бога, тобто будь-яке невластиве вживання Імені Божого, Ісуса Христа, Діви Марії та всіх святих. Обітниці, дані іншим в Ім'я Боже, потягають

за собою Божу честь, вірність, правдомовність і авторитет. Вони повинні бути дотримувані в дусі справедливості. Невірність обітницям є зловживанням Божим Іменем і певною мірою представляє Бога облюдником (1 Ів. 1, 10.).

Богозневага прямо суперечить Другій Заповіді. Вона полягає у висловлюванні проти Бога - внутрішньо або зовнішньо - слів ненависті, докору, лайки; у говорінні злого про Бога, непошані до Нього у своїх розмовах, зловживанні Іменем Бога. Св. Яків засуджує тих, котрі «ганьблять те гарне Ім'я (Ісуса), яким названо їх» (Як. 2,7). Заборона поширюється і на слова, спрямовані проти Христової Церкви, проти святих, посвячених речей. Богозневаго вважається також покликання на Бога для прикриття злочинних вчинків, поневолення народів, катувань чи вбивств. Зловживання Іменем Бога для скоєння злочину стає причиною відкинення релігії. Прокльони, у яких вживається ім'я Бога, є браком поваги до Господа. Друга Заповідь забороняє також чаклунське вживання Імені Божого.

Друга Заповідь забороняє кривоприсяги. Присягати або божитися - це робити Бога свідком своїх слів, закликати до Божої правдомовності як до запоруки своєї правдомовності. Присяга залучає Ім'я Господа: «Господа, Бога твоого, будеш боятися, Йому служитимеш і Його Ім'ям будеш клястися» (Втор. 6,13).

Осудження кривоприсяги є обов'язком перед Богом. Як Творець і Господь, Бог є мірилом усякої правди. Людське слово або є згідне з Богом, Який є самою Правдою, або суперечить Йому. Якщо клятва є правдивою і законною, то вона висвітлює відношення людського слова до правди Божої. Кривоприсяга кличе Бога підтверджувати брехню.

Кривоприсяжник — це той, хто під присягою складає обітницю, дотримати якої він не має наміру, або той, хто, склавши обітницю під присягою, не дотримує її. Кривоприсяга є великим браком поваги до Господа всякоого слова. Зв'язування себе присягою, щоб учинити зло, суперечить святості Божого Імені.

Ісус Христос виклав Другу Заповідь у Нагірній проповіді: «Ви чули теж, що було сказано давнім: “Не клянись неправдиво і виконаєш твої клятви Господові”. А я кажу вам не клястися зовсім (...). Хай буде ваше слово: “Так? Так”, “Ні? Ні”, - а що більше цього, те від лихого» (Мт. 5,33-34.37; Пор. Як. 5, 12.). Ісус учить, що всяка присяга стосується Бога, а присутність Бога і Його правди повинна бути пошанована в кожному слові. Стриманість у вживанні Бога в мові є виявом великої пошани до Його присутності, яку підтверджуємо чи зневажаємо в кожному нашему твердженні.

Церковна традиція розуміє слова Ісуса як такі, що не суперечать присязі, якщо вона складена у важливій і справедливій справі (наприклад, перед судом). Присяга, тобто вимовлення Імені Божого як свідка правди, може бути складена лише згідно з правою, свідомо і справедливо. Святість Божого Імені вимагає не вживати його для пустих справ і не складати присяги в обставинах, які можна б тлумачити як підтримку влади, яка вимагає цієї присяги несправедливо. Якщо вимагає незаконна цивільна влада, то від неї можна відмовитися. Треба відмовитись від присяги, якщо її вимагають з метою, протилежною гідності людини чи єдності Церкви.

Християнин розпочинає свій день, свої молитви і свої дії знаком Хреста «в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь». Хрещений посвячує свій день Славі Божій і просить благодаті Спасителя, яка дозволяє йому діяти в Дусі як дитині Отця свого. Знак Хреста зміцнює нас перед спокусами та в труднощах.

Бог кличе кожного за власним ім'ям (Іс. 43, 1; Ів. 10,3.). Ім'я кожної людини є святым. Ім'я є іконою особи. Воно вимагає пошани - як виразу гідності того, хто його носить.

Отримане ім'я залишається навічно. У Небеснім Царстві унікальний характерожної людини, позначеного Іменем Бога, засяє в повному світлі. Заповідь «Не взивай намарно імені Господа, Бога твого» — це запрошення пізнати, ким є Бог. Що більше людина пізнає Бога, то більше Його любить, прагне перебувати в Його любові і виконувати Його волю. Бо як можу спілкуватися з Богом, не знаючи Його? Найкраще пізнаємо, яким добром є Господь, коли спілкуємося з Ним у молитві, споглядаємо Його в іконах та людях, створених на його образ і подобу, захоплюємося всесвітом і природою — Його творінням — і діємо так, як хоче Бог. Шануючи Бога, шанобливо ставимося до наших близких, самих себе, до святих речей, природи.

Повага до Божого імені — це осмислене бажання прославляти люблячого Отця і Творця, який у своїй безмежній величині усе створив і всім управляє. Життя Ісуса Христа є чудовим прикладом, як це робити. Він молиться, поститься, навчає, допомагає, зцілює. Ісус живе і діє зі свідомістю діяльної Божої присутності. Він знає, що прийшов від Отця небесного, перебуває в єдності з Ним і прямує до Нього. Ісус знає Отця. Звертаючи увагу на особливості Другої заповіді, ми не повинні думати, що решта заповідей менш важливі і менш розтлумачені. Кожній заповіді в Біблії приділено достатньо місця, згідно з Божою волею, і всі вони важливі (Мт. 5:18,19), щоб зробити їх доступними для нашого розуміння. Тільки зроблене це в різних місцях Писання.

Виділено заборону виготовлення ідолів за допомогою гострих інструментів – різьби (або тесання). Разом з тим, наступне пояснення є

розширенням заборони виробництва ідолів у будь-який спосіб. Сюди відноситься ліття, малювання, ліпка, тощо. Євреї традиційно цю заборону пояснюють як недопустимість зображення Бога у будь-який спосіб.

Із інших біблійних місць стає чітко зрозуміло, що заборона поклоніння розповсюджується не лише на рукотворні образи, а й на самі предмети чи істоти.

Двома заборонами – поклонятися та служити – людям наказується не боятися кумирів та не доглядати за ними, не виконувати повелінь їх жреців.

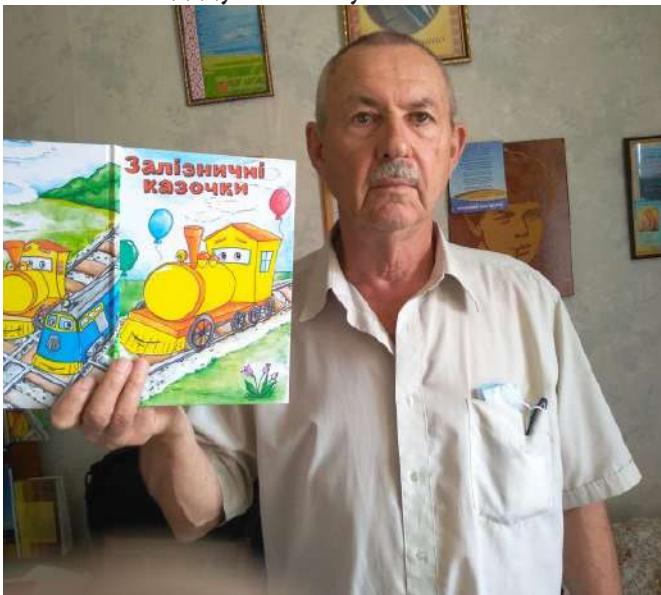
Природа кари і милості за ідолослужіння знаходиться поза межами створеного світу. Це не є фізичним чи духовним законом. Природа кари і милості виходить із сутності Бога. І це є незрівнянно вищою величиною, ніж закони природи, встановлені Ним. У всій світобудові немає важливіших констант, ніж риси Творця, бо саме вони визначили властивості створеного Ним світу.

Якби ми захотіли скласти перелік сучасних ідолів, в магічну силу яких вірять сучасні мешканці міст і сіл, список вийшов би довгим. Забобонні люди керуються не здоровим глупздом та логікою, а старими упередженнями і майже завжди зазнають невдачу. Грішним є надіятися, що будь-який символ, творіння рук людських має надприродну силу та здатний врятувати нас. Чи говорив Ісус про другу заповідь? У Євангеліях відсутні прямі посилання Ісуса на першу і другу заповіді. Але всі християни знають про Його вчення щодо найбільшої заповіді: любити Господа Бога свого всім серцем, і всією душою і всією силою (Втор. 6:5; Мт. 22:37; Мк. 12:30; Лк. 10:27). Та другої заповіді, рівної цій «Любити біжнього, як самого себе». У Декалозі, немов би, ця заповідь відсутня. Але придивимось уважніше до Другої заповіді Декалогу, де говориться не тільки про заповідь любові до Бога, а й дається обітниця Божої любові до нас. Уже хоча б через піклування про своїх нащадків варто любити й шанувати Бога!

"Нова доба"**Літературна Верхньодніпровщина**

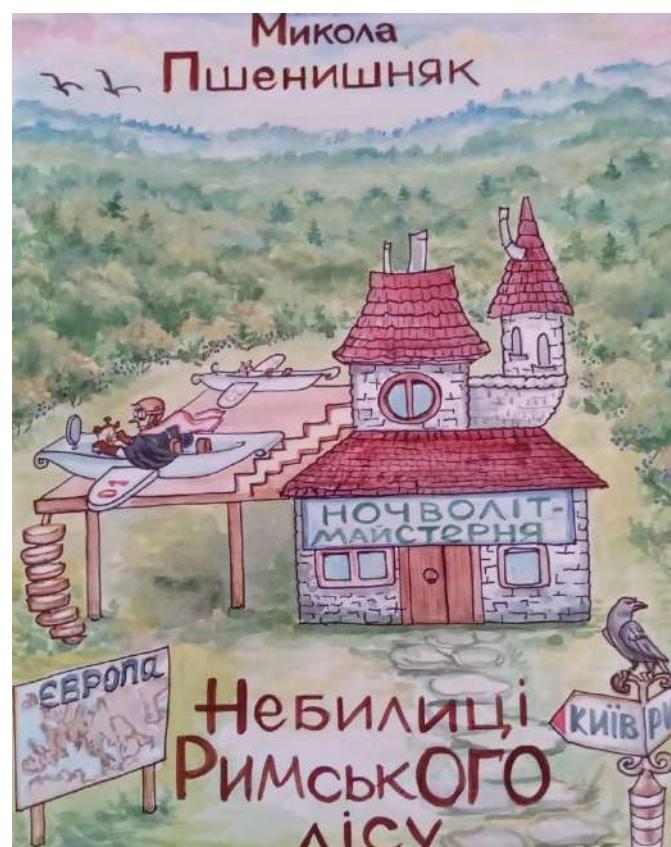
Розповідний народно-поетичний або писемно-літературний твір про нереальні події, з вигаданими особами, місцевістю, іноді за участю надприродних сил – так визначають її, одну з небагатьох, чиє розгалужене коріння пішло з давнини. Це – казка, Велика Вихователька. Скільки поколінь народів світу пройшло через незабутній дитячий світ казкових геройів! Одного разу ми стаємо дорослими і наші маленькі діти, а згодом і любі внуки зачаровуються казками. Народними, зарубіжних і вітчизняних авторів. Іноді на догоду малечі авторами стають самі батьки чи дідуся з бабусями.

Любов Висоцьку знато певне коло колег, з якими вона працювала продавчинею. Але про неї більш як 20 років тому дізналися дітлахи Дніпропетровщини. Бо казки «Зачароване каченятко», «Лісовий колодязь», «Загадкове перо», «Білочка-співачка», «Зачарований юнак» та багато інших, котрі створила наша землячка, звучали на радіо, друкували у ЗМІ. А згодом із присвятою онучці Олесі вийшли друком ілюстрованою книгою «Лісові пригоди». Жанрове розмаїття в літературний процес Верхньодніпровщини внесла казкарка Марія Дубина, відома далеко за межами області своєю лірикою, оповіданнями та

фантастичними поемами. Співпраця з художником-земляком Єгором Дубовим допомогла яскраво висвітлити сюжети творів для дітей. Дивовижна квітка, котра зцілює ѹю омолоджує, давно манила Івана, бо в тяжкій недузі лежить ѹюого сестра. Брати Підлісень і Пролісень допомагають юнакові, а той у густому пралісі знаходить рятівну квітку Чанну...

Інші герої – Мира, Розен, Яра з «Горобиної ночі», а також Видивинь і Прислушниця своїми діями стверджують ідеали добра і свободи та в двобої перемагають зло. Сколихнула дитячу уяву і поетка Ніна Кременчуцька. Сорок поетичних дифірамбів винесла вона на суд маленьких читачів. Її головна героїня – Киця. Непроста, Киця-учениця, рахівниця, чарівниця, левиця, жартівниця, циганиця, медсестриця, танцівниця... І щоразу оживає в новому малюнку. А їх, тих малюнків аж 46 досить вправно виконала сама авторка, що стало окрасою книги, яка побачила світ у видавництві «Гамалія».

Інший погляд на негативний образ відомої Баби Яги має Микола Пшенишняк, бо нарядив її в ошату добродійниці. Його казкова особа із «Самотканських небилиць» була характерницею, знала кілька іноземних мов, і з мітли пересіла на ночволіт – модернізовані ночви з висувними крилами. Це дало змогу здійснювати перельоти аж до Риму, рятувати мешканців європейської столиці від інквізиції. Згодом італійські переселенці заснували на наших землях однайменне село, а навколоїшній ліс характерниця назвала на свій розсуд:

«В знак пошани до гостей

І уваги тим, з ким

Тут жила, Яга оцей

Ліс назвала Римським».

У це важко не повірити, як і в те, що із-за туману Пізанську вежу одного разу нахилив той самий ночволіт:

«Якось в Пізі, як на зло,

(Видимість – не встежиши)

Ночволета повело –

Та й гур-гур у вежу.

Й так застигла вежа та

Викривленим боком.

Загадка ця на вустах

Хтозна скільки років!..»

Спробу відійти від народних традиційних схем, осучаснити казку, зробила учениця Ганнівського НВК Лілія Лебідь. У неї уявні рапіри схрестили Паперова та Електронна книги. Про це сільська школлярка захопливо розповіла у своїй казочці, яка була надрукована у збірнику «Проріст», виданому в 2019 р. Герої сучасного електронного та

паперово-видавничого світу врешті-решт помирились, дійшли згоди, хоча кожна з них доводила свою перевагу та значимість, завойовуючи увагу читачів. Хочеться побажати Лілії подальших творчих пошуків.

Свій вклад у сучасне казкотворення вносить член НСПУ Євген Безус, відомий своїми віршами, піснями і книгами прози. Свого часу Євген Федорович на першу двомовну казочку «Про Дідуся-Паровоза та хлопчика Микитку» отримав багато схвальних відгуків. Були і крини, бо один скептик приплів до реставрованого залізничного трудвінника ще й стару поштову скриньку. Її, мовляв, погнути, деформовану, автор має намір прославити в наступній казці... Але ж казочка сподобалася онукові й він почав вимагати продовження. Тим часом цей казково-залізничний твір надрукувала обласна газета «Зоря», а згодом і галузева всеукраїнська «Магістраль». Не забарилася і редакція електронного видання «Дерево казок», бо вже в 36-му випуску Дідуся-Паротяга Безуса басовито загудів на всю округу... А далі – більше: працівники Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей внесли нашого земляка до енциклопедії «Вікіпедія», і назвали «українським дитячим письменником». Усе це спонукало володаря цього титулу розширити і поглибити сюжети. Так народилися «Залізничні казочки», які освятило видавництво «ЛІРА».

До книги ввійшли розповіді про неймовірні пригоди Дідуся-Паротяга, Електрички, Тепловоза, пасажирами яких стали онуки і дорослі, вихованці дитсадків.

Вітаємо Євгена Федоровича із ще одним творчим доробком, а також юних читачів з гарним подарунком – циклом свіжих казочок. До речі, Євген Федорович пообіцяв подарувати по одному примірнику книжки всім навчальним та дошкільним закладам міста.

Прессслужба ДОО НСПУ

--- Книги для Дніпра ---

В липні 2021 року Бібліотека української діаспори отримала в подарунок майже 200 примірників рідкісної літератури виданої здебільшого в Сполучених Штатах. Дарувальниками стали подружжя Боднаруків - активних діячів української діаспори зі штату Флорида. Сполученою ланкою між Дніпром і Америкою виступив відомий дніпровський журналіст, письменник, голова Дніпровської спілки письменників та редактор журналу "Бористен" Фідель Сухоніс.

Після обробки у відділі комплектування, ці книги займуть свої місця на наших полицях.

Прес-служба Бібліотеки
української діаспори

**** Українці і мова ****

Вже не одне, можна сказати, десятиріччя мене хвилює один парадокс. Чому українці в Україні часто-густо цураються своєї мови, культури, традицій?! І навпаки, на чужині, особливо у західній діаспорі, трепетно зберігають і навіть примножують своє духовне надбання. На першій світлині у штаті Нью-Йорк сфотографовані два українця Тарас Лозовий (зліва) і Віктор Свириденко. Вони народжені в США.

Їхні батьки у часи Другої Світової Війни, рятуючись від «сталінського раю» опинилися на Заході. Це була так звана третя хвиля еміграції українців за кордон, яка дуже багато зробила для збереження української ідентичності на чужині, роками боролася за визнання нашого народу у світі.

Саме батьки третьої хвилі багато і наполегливо працювали для того, аби їхні діти, хоч і є громадянами західних держав, у душі залишилися українцями. Ось і для Тараса і Віктора фото побіля погруддя Івана Франка не випадкове. Вони виховані й сформовані в духові національної культури.

А на другому - близькі для Віктора Свириденка люди. Крайня зліва його

дружина Барбара Свириденко - американка з німецьким корінням. До честі цієї жінки вона шанує національну культуру і традиції свого чоловіка. Її часто можна побачити на різного роду українських імпрезах. І це не виняток у змішаних американсько-українських шлюbach. Якщо ти поважаєш своє, то його будуть поважати й інші.

Поряд з Барбарою тітка Віктора пані Олександра Черепаха - Король. Казочки для племінника вона свого часу читала українською. І мати Віктора пані Світанна Черепаха - Свириденко, яка разом зі своїм чоловіком, як не гірко, вже покійним Боголюбом Свириденком, виховала українцями не лише сина Віктора і доню Наталю, а й онука Даррика.

Можливим скептиків хотів би зразу зазначити, що згадана родина, як й інші свідомі українці на землі Вашингтону, не перебуває, у, так би мовити, етнічному гетто. Ці люди успішно інтегровані в американське суспільство, належать, як правило, до міцного і шанованого в США середнього класу. Але люблять і шанують свою історичну Вітчизну.

Так чому ж ми в Україні так часто буваємо безбатченками?!

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Бористен"

“Новини”

Дніпровські письменники створюють книги шрифтом Брайля

Шрифт Брайля – це рельєфно-крапковий тактильний шрифт, який використовують незрячі та слабозорі для написання та читання. Користуватися ним можуть незрячі від народження та ті що втратили зір в дитячому, дорослому та старшому віці, а також сліпо-глухі.

У Дніпрі письменники створюють такі книги спеціально для дітей, аби у малюків з вадами зору була можливість прочитати літературу сучасних українських авторів. Одна з таких книг — збірка «Лелечий дім» Евгенії Яворської. «Власне, це не одна книга а цілий соціальній проект — серія книг «Книголюкс». Ідея в тому щоб впустити книжки і звичайним друком, і шрифтом Брайля для того аби допомогти інтегруванню людей із вадами зору. В першу чергу мова про дітей — дві книжки з трьох саме дитячі! Аби дозволити дітям із вадами зору разом із зрячими дітьми читати одну книжку і власне обговорювати прочитане. Однією з ініціаторів проекту була письменниця

Марія Дружко із Кам'янського, також членкиня Національної спілки письменників України — її книга «Квасько і Катруся». Це також інклюзивне видання дитячої казки для незрячих дітей молодшого шкільного віку. Моя ж книжка «Лелечий дім» буде цікава і дорослим, і дітям. Зрячі батьки, наприклад, зможуть обговорити зі своєю дитиною, яка, в свою чергу, прочитає її шрифтом Брайля. Малюнки у всіх книжках ярскраві та цікаві. Саме у «Лелечому дому» ілюстрацій немає, є обкладинка, де ілюстрацію дубльовано шрифтом Брайля. Загалом, це збірка кратких оповідань про сьогодення — мораль, суспільство, молодь і війна на Донбасі», — зазначила пані Евгенія. Придбати книгу можна буде по передзамовленню та взяти почитати у бібліотеках Дніпра, або придбати через інтернет. У вересні авторка планує презентацію книги у Дніпрі та на Львівському форумі видавців. Еліна Заржицька, заступник голови Дніпропетровської обласної організації НСПУ наголосила, що це важливий проект, а виданий він завдяки харківському видавництву «Точка».

«Розповсюджувати такі книги в магазинах важко, адже аудиторія обмежена. А от придбати через інтернет їх можна буде! Художниця Катерина Хаджирадєва створила яскравезні ілюстрації на мою казку «Сонячний чоловічок», яка представлена також шрифтом Брайля. В своїх яскравих роботах Катерина втілила фрагменти сюжету у своєму самобутньому стилі. Це книга про Українську Попелюшку, вона розрахована на молодший і середній шкільний вік, а може і старший. Героїня тут живе у давньому Січеславі на березі Дніпра. Під час презентації у Центральній бібліотеці діти захоплено роздивлялися кожну роботу, перегортали сторінки книжки, а Катерина розповідала про створення цих ілюстрацій. Сподіваємося, що нова книжка «Сонячний чоловічок» найближчим часом з'явиться на поличках дніпровських бібліотек і знайде свого читача» — сказала вона.

Фідель Сухоніс, голова Дніпропетровської обласної організації НСПУ наголосив, що обласна спілка трансформується.

«Я був в одній зі шкіл міста і одна з дівчат-учениць мені сказала: «А що, письменники є і в Дніпрі?». Це свідчить що ми, автори, наразі не на видноколі у своєї аудиторії. І завдання спілки це віправити. Цей проєкт — тому приклад! Ще один наш соціальний проєкт — «Рак боятися не можна» Його авторка і муз — Марія

Дружко. А 29 серпня ми сформували команду НСПУ у рамках змагань з велосипедного спорту — Мала спортова олімпіада серед представників ЗМІ Придніпров'я/України/Європи «Кубок Дракоші». Дата 29 серпня не випадкова. Це День пам'яті захисників, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. У нашій команді молоді письменниці — Юлія Купіч та Олена Ляшенко, а також я. Рекордів ми не встановимо, але хочемо показати, що письменники не осторонь усіх таких соціальних подій! Так само зазначу, що моя книга «Чужа Молитва» матиме аудіо та відеопродовження — презентація буде в музеї АТО за участю талановитого диктора Максима Горбенка. Письменники повинні все більше літературною творчістю торкатися соціальних тем! Я вдячний всім колегам-письменникам і учасникам спілки, які, наразі, активно працюють над цими питаннями», — сказав він.

Пресслужба ДОО НСПУ

---- Їй ні з ким лишити кота! ----

Вона не була в Еміратах.

Ніколи не бачила Рим!

Бо як же її кинути хату?!

Кота її залишити з ким?!

Її сниться, бува, на світанку

Те місто, де юність пройшла!

Вона і туди не поїде,

Бо ні з ким лишити кота!

А біль, наче гостре осердя,

Засів у районі хребта.

Ну як же лягти її в лікарню?!

Її ні з ким лишити кота!

Її скоро уже дев'яносто!

Вона доживе і до ста!

Секрет довголіття?! - все просто!:

Її ні з ким лишити кота!

Автор: Віра Бутко

Спеціально для "Бористену"

30-річниця Незалежності України на Флориді

Українська громада в південно-західній Флориді з Осередком в Норт Порті гідно відзначила 30-ту річницю Незалежності України 24-ого серпня, 2021. Перед будинком міської ради (City Hall) був вивішений український прапір

українськими-американськими ветеранами на чолі з командиром Ігорем

Гроньом, а присутні відспівали український і американський гимни.

Jill Lukes , мер міста Норт Порт де проживає біля 5,000 людей українського походження, прочитала Проклямацію, що міська рада Норт Порту проголошує день 24-ого серпня, Днем Української Незалежності!

На святочне піднесення українського

прапору прийшло понад 40 осіб, одягнених у вишиванки.

Це були люди різного віку з різних хвиль прибуття до США.

А мер міста Jill Lukes була одягнена у

вишиванку та мала вінок на голові. Вона та інші члени управи міської ради завжди були прихильні до української громади.

На жаль гучніше відзначення 30-ої річниці Незалежності України не могло відбутися цього року через пандемію коронавірусу, але як тільки ситуація покращає до кінця року, то ширше святочне відзначення цієї важкої дати ще відбудеться.

проф. Віра Боднарук,
Громадський Комітет,
Норт Порт, Флорида

Українська громада перед будинком міської ради, посередині біля українського прапора мер міста Норт Порту: Jill Luke (у вишиванці і вінку) Авторка фото: Христя Чайковська

--- Спільні плани ---

Вже не один рік редакція щомісячника «Бористен» співпрацює з Фундацією «Промітейв отвіт»(США)

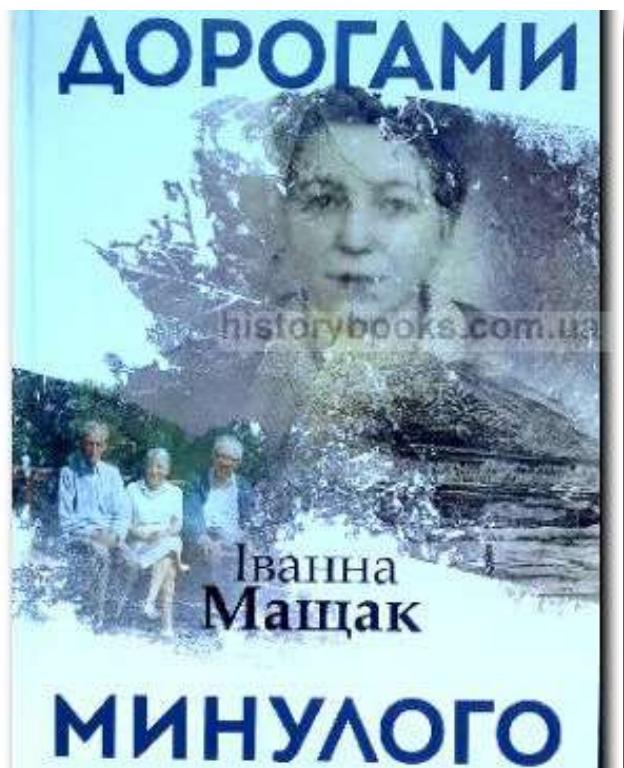
За ці роки зроблено чимало. Але ми продовжуємо наше співробітництво й нині хочемо поділитися з читачами з планом праці на будущість. А так само нагадаємо про основні цілі й задачі Фундації «Промітейв отвіт».

Головним пріоритетом діяльності цієї добroчинної організації є підтримка української незалежної науки й освіти . А також сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності , культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу , особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні.

Серед найближчих спільніх проектів редакції з Фундацією «Промітей» «отвіт» є наступні:

- Видання книги за матеріалами рубрики Миколи Дупляка (США) «За чистоту рідної мови», котра протягом останніх років регулярно виходить на шапальтах щомісячника «Бористен»
- Переклад англійською мовою відео про полонених на Донбасі, а також пропалих безвісті в російсько-українській війні.
- Створення відеофільму «Степан Бандера в Мюнхені». Це документальні розповіді про пам'ятні місця пов'язані з життям провідника українських визвольних змагань, спогади його близьких і рідних у Німеччині.
- Створення аудіо книги споминів лондонської українки Іванни Мащак «Дорогами минулого». Видання розповідає про непросту долю українців у часи Другої Світової війни, дивізію «Галичина» та переправку українських дивізійників до Великої Британії.
- Серія відео за участю єврейських науковців та громадських діячів «Чи були українці антисемітами?»
- Видання художньо-публіцистичної книги «Діаспора пам'ятає», що розповідає про вшанування закордонним українством жертв геноцидного голоду 1932-1933 років.

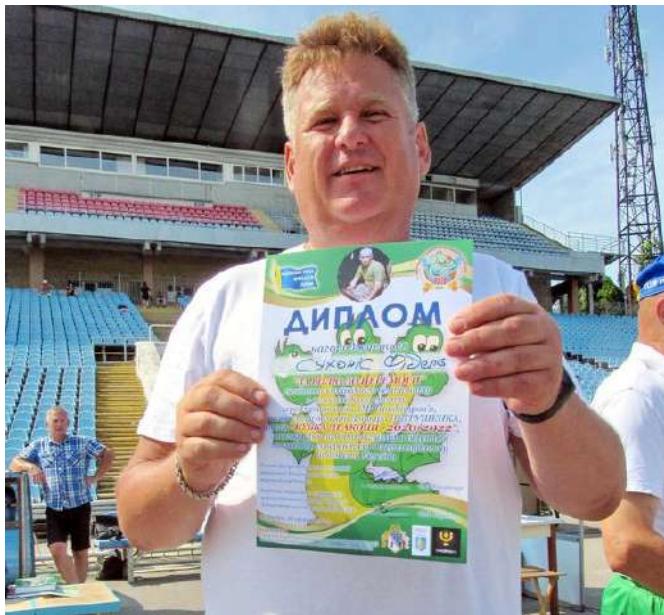
Влас. інформ.

До 30-річчя

Спортивні письменники Дніпропетровщини

29 Серпня 2021 молодь ДОО НСПУ разом з нашим капітаном Фіделем Сухоносом долучилися до урочистого велозаїду.

Захід було присвячено пам'яті героя АТО і відомого дніпровського велосипедиста Дмитра Петрушенка. Молоді поетки Юлія Купіч та Олена Ляшенко і наш голова, письменник та журналіст Фідель Сухоніс відважно закульбачили спортивні велосипеди, змагаючись із дніпровськими журналістами, підприємцями, активними громадянами. Уперше в історії письменницької організації наші колеги достойно взяли участь у справжніх спортивних змаганнях, довівши, що сучасні українські письменники живуть активним громадським життям, власним прикладом демонструючи, що означить бути свідомим громадянином своєї держави.

Молодий склад і члени правління

ДОО НСПУ, а також учасники дружнього мистецького проекту «VivArt» прийшли підтримати друзів. Ми завзято скандували «НСПУ Дніпро, вперед!». Вражені вболівальники зрештою долучилися до нас, адже вперше у житті бачили справжніх спортивних письменників. ДОО НСПУ підтримали, за нас уболівали, нами пишалися усі присутні.

Марія Дружко,
українська поетеса та прозайкиня

«Світочі нації»

У Києві відбулася підсумкова конференція шостого Міжнародного проекту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи»

За три десятиріччя існування щомісячника «Бористен» він став не просто часописом з багатою історією, а й помітним чинником котрий гуртує однодумців. «Бористенівський клуб» об'єднує людей не байдужих, людей патріотичних і жертовних. Живуть вони у різних країнах, адже «нашого

У зв'язку з карантинними обмеженнями оцінювання робіт відбулося за два конкурсні роки 2020-2021.

Цьогоріч Шевченкове слово звучало 23 мовами світу: англійською, італійською, корейською, японською, кримськотатарською, португальською та іншими.

Наймолодшому конкурсанту щойно виповнилось три, а найстаршому — 99 років. У заході взяли участь 279 представників різних національностей із 14 країн світу.

Проект був заснований у 2016-му та проводиться щорічно у форматі «Україна — Світ». Його метою є входження України до світового інформаційного простору завдяки творчості Тараса Шевченка та привернення уваги міжнародної спільноти до сучасних проблем України.

цвіту по всьому світу».

Серед таких подвижників — бористенівців є дніпровець Ігор Шпірка. Людина цікавої долі, завзятий у праці та прагненні зробити цей світ кращим. Нещодавно з Києва надійшла присмна звістка. Найвищу нагороду — гран-при шостого Міжнародного проекту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи» — одержав Ігор Іванович Шпірка за дослідницьку роботу «Бісоціологія, інноваційний розвиток у творах Шевченка». Присвячена вона темі Дніпрових порогів.

Редакція «Бористену» щиро вітає пана І. Шпірку з цією відзнакою й ми певні що це не остаточне досягнення нашого славного приятеля...

Редакція щомісячника
«Бористен»

Авторка та голова журі конкурсу — народна артистка України, повний кавалер Ордена княгині Ольги, Посол миру, актриса Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка Галина Яблонська.

Галина Гілярівна, разом зі своїми колегами-членами журі — народним артистом України Анатолієм Паламаренком і заслуженим діячем мистецтв України Василем Неволовим — нагороджувала учасників конкурсу у трьох номінаціях: «Наживо», «Відеоформат», «Мій Шевченко», а також у позаконкурсних номінаціях: «Поза часом», «Пам'ять» та «Поклик серця». «Через пандемію за останні два роки журі познайомилося з великою кількістю цікавих науково-дослідницьких та літературних робіт. Були представлені

переклади «Кобзаря» литовською, ромською, німецькою мовами. Тому саме проекти у цих номінаціях виявились найбільш відзначеними сьогодні», — каже голова журі Галина Яблонська.

Найвищу нагороду — гран-прі — одержав науковець із Дніпра Ігор Шпирко за дослідницьку роботу «Біоціологія, інноваційний розвиток у творах Шевченка». Присвячена вона темі Дніпрових порогів.

Олександр Кликавка — учасник Всеукраїнського руху хранителів курганів також здобув нагороду за свій неординарний документальний фільм «Шевченковий заповіт».

Гран-прі у цій же номінації одержала молода команда творців інтерактивного «Магічного Кобзаря» на чолі з Ольгою Ходацькою. Завдяки цій розробці учні шкіл можуть готоватися до іспитів з української літератури в ігровому форматі.

У номінації «Поза часом» журі відзначило колектив дружин загиблих у війні на Донбасі. Жінки створили відеоролик, у якому читають уривки з поеми «Кавказ».

«Ми вдячні Шевченку, який знайшов для

нас слова у цей непростий час, підтримав кожну з нас і не дав упасти духом», — говорять дружини героїв.

Конкурс проводиться за сприяння Міністерства культури України, Національної ради жінок України, Національного музею Тараса Шевченка, Українського фонду культури, товариства «Знання» та Всеукраїнської інноваційно-освітньої платформи «Сходи в майбутнє».

А вже з 1 липня почалася реєстрація на сьомий Міжнародний конкурс «Тарас Шевченко єднає народи».

Газета «Україна молода»
(м. Київ)

--ПРО "СВОБОДУ"--

15 вересня 1893 року в Джерсі-Сіті (США) почала виходити газета «Свобода» – перше україномовне видання в США, найстарша у світі україномовна газета, що виходить безперервно (з 1893 року). Офіційний друкований орган Українського народного союзу.

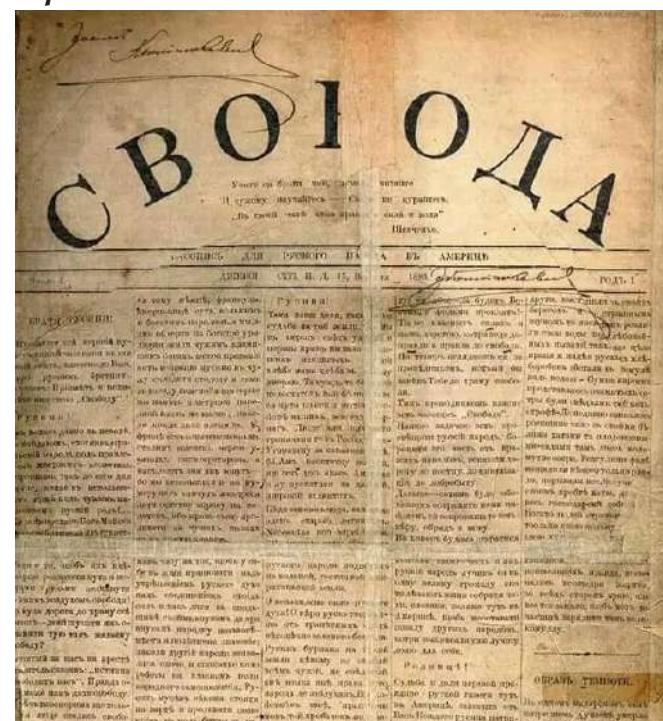
Спершу "Свобода" виходила як двотижневик, з 1894 року як тижневик, з 1915 р. - тричі на тиждень, з 1921 року – щоденно.

Газета від початку стояла на виразних українських позиціях, інформувала про події в Україні та життя українських емігрантів. Часто слугувала трибуною для українських громадсько-політичних діячів і організацій національного спрямування, сприяла об'єднанню української діаспори в США. До виникнення української преси і в Канаді та Бразилії «Свобода» обслуговувала ці країни, подаючи відповідну інформацію у рубриках «Канадська Русь» і «Вісті з Бразилії». З 1933 року як додаток газети виходить англомовний «Український Тижневик» – «Ukrainian Weekly». У 1914-1918 рр. виходив журнал для дітей «Цвітка», з 1954 – журнал «Веселка»; 1927-1933 журнал для

молоді «Juvenile Magazine». В 1952-1953 рр. - літературний додаток, недільне видання. При «Свободі» неперіодично з'являються й додатки еміграційних молодіжних, культурних і громадських організацій.

Від заснування значну увагу редакція газети приділяє україноцентричній культурно-просвітницькій роботі, видаючи тематичні видання. Так, якщо в перші роки існування "Свободи" це були просвітницькі листки та брошури, то з 1915 року разом з Українським Народним Союзом було видано низку англомовних видань про Україну (зокрема праці М. Грушевського, Д. Донцова, Д. Дорошенка, Ю. Вернадського, В. Г. Чемберлена, Л. Мишуги А. Драгана та ін.). Чиненайбільшим здобутком стало видання в 1963-1971 рр. англомовної «Енциклопедії Українознавства» (за ред. В. Кубійовича).

На сайті газети «Свобода» розміщено архів усіх випусків газети, починаючи з найпершого. Доступ до них є вільним, за винятком номерів за поточний рік, які доступні лише передплатникам.

---Зберігаємо чистоту рідної мови---

Про покручі на П'ятому каналі

Безперечно, на цьому каналі є цікаві новини. Однаке, не можу заспокоїтись, коли знаходжу в повідмленнях пакосні покручі. Це ж бо не порядна прикмета журналістів, які повинні дбати про чистоту української літературної мови. Враження таке, що журналіст без жодної потреби переносить на український ґрунт англійські слова, бо, можливо, не володіє як слід українською мовою, або просто хизується своєю халатністю.

Іван Франко вчив, що журналіст не слуга, а вчитель народу. Ким же є сучасні журналісти в Україні?

Нешодавно мені довелось прочитати таке: "... американський ювелір заховав скарбів (замість скарби) на мільйон доларів і влаштував квест". А далі: "квіточки на захопливий квест" або "квест із пошукувів".

Даруйте, слова "квест" немає в академічному СУМ. На американській землі живу майже 60 років, але такого слова в моєму запасі української мови також немає і не буде. Словник Подвеська так перекладає англійське слово *quest* (квест): шукання; розшукуваний предмет; шукати, розшукувати.

Не гребуйте рідним словом, шановні автори повідомень з Америки. Не засмічуйте української мови зайвими англійськими словами! У нас є свої слова.

Під рукою чи напохваті?

Ми любимо, щоб у нас усе потрібне було під рукою. М. Коцюбинський писав: "Багато читаю, бо під руками велика бібліотека та багато газет..." Однаке, є ще український прислівник напохваті, що передає те саме поняття, що й вислів під рукою в переносному значенні: "Ще завидна понаготовляли кожен собі сокиру чи лома, мішки на зерно, налигачі на худобу, -- держали напохваті" (А. Головко).

Слово напохваті дуже характерне для нашої народної мови, з якої повинна черпати свій практичний словник наша література, -- відмічує Борис Антоненко-Давидович.

Обидва слова – під рукою і напохваті

*Рубрика Миколи
Дулляка*

однаково добре.

*Правильно, слухно,
вдало чи вірно?*

Часто в мовленні зустрічається слово вірно: "як вірно сказав доповідач..."; "у цьому документі записано все правильно" і таке под. А це вже зовсім не вірно по-українськи, бо має бути замінено словом правильно: як правильно (слухно, вдало) сказав доповідач...; у документі записано все правильно.

Деколи можна почути і такі фрази: "іти на вірну смерть". Ну, яка ж вона вірна? Смерть є неминуча. Або: "прийняти вірне рішення". Кому ж воно вірне? Має бути – слухне, мудре, розважливе, правильное рішення. Хтось там є на вірному шляху -- тобто правильному.

Правий чи лівий?

В Україні дуже поширене помилкове вживання слова правий. Причому наголошують його так, як хто хоче: і прАвий, і правИй. Ще тепер можна почути фрази "ти не правий", "ти не права", "ти правий", "ти не правий". Тут хочеться запитати: а що – лівий? Як не правий, то лівий! Як змінити цю фразу? Тут можна вжити латинське слово рація: "Ти не маєш рації". Можна українським словом: "Ти не маєш слухності" або "Ти помиляєшся".

| Якщо треба підтвердити, то можна сказати “Маєш рацію”, “Маєш слушність”, “Твоя правда”.

ЛюБИЙ чи люБИЙ?

Дуже поширеною помилкою є вживання прикметника **люБИЙ** з наголосом на другому складі. Нагадує нам про це м. ін. відомий мовознавець Микола Лесюк.

У російській мові слово **любОЙ** означає будь-який, усякий, кожний. Українське ж **люБИЙ** (з наголосом на першому складі) – це той, якого люблять і вживається воно, як правило, у звертанні (любий мій Васильку, люба моя доню, люба моя матусю і под).

Однаке, дуже часто можна почути таке: “мені може підійти любий колір”, “можеш прийти до мене в любий день”, де вживається слово любий з наголошеним другим складом. Так говорити і писати не можна.

В українській мові є тільки прикметник **люБИЙ** з наголосом на першому складі, тобто той, кого люблять, дорогий, милив, приемний тощо.

Однаково чи одночасно?

Деколи чуємо по радіо таке дивне повідомлення: “Одноразово працює радіостанція “Маяк” на хвилі...”

По-українському це означає, що радіостанція працює чомусь тільки один раз. Відомо однак, що радіостанції функціонують не раз і не два чи три, а постійно.

Одноразово можна допомогти комусь, позичити гроші, нагадати про щось, наприклад: “Вам можуть дати субсидію тільки одноразово, а далі не сподівайтесь постійної фінансової допомоги”.

Слово одночасно означає, що дія відбувається в один час з іншою дією: “Наступного дня Таня працювала одночасно на двох станках” (О. Донченко). Радіостанція “Маяк” також працювала одночасно з іншою.

Перепрошую чи вибач?

Дієслово “**перепрошую**” уживаємо доволі часто, не задумуючись над

ним, що воно -- невдала, незугарна калька польського “*przepraszam*”. Доречнішими є словоформи дієслова ширшої семантики “вибачати” -- “вибач (будь ласка)”, “вибачте”, “прошу вибачити”, “прошу вибачення”, прим.: “Нахилився над дитям, погладив голівку і крізь слози прошептав: “Вибач, маленька, не знатимеш татка” (О. Маковей); “Вибачте, будь ласка, яким рейсом приїдуть французькі туристи до Борисполя?” (з живих уст).

Мовознавець Роксоляна Зорівчак завважує, що треба, однаке, уникати зворотної форми “**вибачаюсь**”, бо це вже калька російського “**извиняюсь**”.

Великим прихильником дієслова “**вибачай**” (на противагу “**перепрошую**”) був відомий український мовознавець -- професор Василь Сімович.

Слова і вислови, що засмічують нашу мову

“блahaю вас” замість “благаю вас”

“залиште мене одну”

замість “залиште мене саму”

“наряду з тим” замість “поряд з тим”

“настійливо працює” замість “наполегливо працює”

“не має відношення до цього” замість “не стосується цього”

“немає смислу” замість “немає сенсу”

“пройшла біль” замість “пройшов біль”

“прошу вибачити мене” замість “прошу вибачити мені”

“слов’янів” замість “слов’ян”

“став злісним п’яницею” замість “став завзятим п’яницею”

“терпіти поразку” заміст “зазнавати поразки”

“торбинка для книжок” заміст “торбинка на книжки”

“треба включити електрику” заміст “треба увімкнути (умикнути) електрику”

“тротуар” заміст “хідник”

“тут була хата Шевченка” заміст “тут була Шевченкова хата”

“тут оголосили страйк 140 учителів” заміст “тут оголосило страйк 140 учителів”

“у мене було двох (двоє) синів” заміст “я мала двох синів”

“Успіння Богородиці” заміст “Успення Богородиці”

“фірмений магазин” заміст “фірмова крамниця”

“фонтан” заміст “водограй”

У СИРАКУЗАХ ГІДНО ВІДЗНАЧИЛИ 30-ЛІТТЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

У житті нашого покоління здійснилася віковічна мрія українців: -- ми були свідками відродження державності України. Багато поколінь українців мріяло, боролося, жертвувало своєю працею, а то й життям щоб наблизити для себе і майбутніх поколінь день волі... Вільна Україна була провідною мрією наших батьків, дідів і предків, а за нашого життя стала дійсністю.

Тридцять років тому нашій радості не було меж. З того часу виросло вже нове покоління вільних українців. Однаке, нашим колишнім поневолювачам важко погодитись із втратою великої колонії, якою для Росії була родюча Україна, тому й Путін загарбав наш Крим і простягнув свої кроваві імперські фашистські ручища на українську землю на Сході України. Оце вже восьмий рік наші кровні брати і сестри проливають свою шляхетну кров і гинуть у боротьбі з російським агресором на Донбасі щоб зберегти Україну вільною і незалежною. Слава Ім!

Цього року українці нашого міста Сиракузи з гордістю відзначили 30-ту річницю незалежності Української Держави. Програму відзначення, що почалася 24 серпня перед будинком управи міста, підготував місцевий відділ Українського Конгресового Комітету Америки, який очолює мітр. Ліда Буняк. Цього спекотного дня перед ратушою зібралося чимало дбайливих українців у вишиванках і з національними прапорами. Їм приглядалися наші американські сусіди, урядовці та працівники різних установ міста.

Програму відзначенень відкрив і нею проводив Григорій Лісничий

— заступник голови відділу УККА, слідувала молитва о. Миколи Андрушківа — пароха української православної церкви св. Луки. З коротким словом з цієї великої події виступив посадник Бен Волш, в якому хвалив українську громаду за її вклад у життя міста, за зберігання своїх національних традицій та підтримку України в її змаганнях за збереження волі й територіальної цілості. На закінчення голова міста прочитав підписану ним проклямацію з цієї важливої нагоди.

Під звуки національного гімну України у виконанні шкільного вокального ансамблю "Калина" (що діє під керівництвом Світлани Бідної) і всіх присутніх, на щоглу піднявся прапор нашої вільної Батьківщини,

щоб разом з американським, як і кожного року, гордо повівати над містом і нагадувати всім, що Україна вільна й радіє своїм Днем Незалежності. Головним промовцем (англійською мовою) був студент Тарас Колопельник - голова Спілки українських студентів у Сиракузькому університеті.

У своєму гарно опрацьованому слові пан Тарас вказав на історичний аспект боротьби України за волю, радісні дні відновлення незалежності в Києві та розбудову вільної Української Держави - на досягнення і невдачі на тому шляху. Промовець відмітив роль української спільноти в боротьбі за волю України, підкреслив важливість зберігання наших культурних і національних традицій і цінностей за океаном, нагадав українцям заповітні слова Патріярха Йосифа Сліпого "Високого бажайте" та пророчі слова Тараса Шевченка "І чужого научайтесь, Свого не цурайтесь". Свою промову закінчив оптимістичними словами про світле майбутнє нашого народу в колі вірних народів світу.

*На фото зліва: о. Микола Андрушків, посадник (мер) Бен Волш, Григорій Лісничий, о. Василь Колопельник, Тарас Колопельник, мір. Ліда Буняк.
Автор фото: д-р Борис Буняк*

Святочну громаду розважала група танцюристів із сумівського танцювального ансамблю "Одеса", що впродовж багатьох років діє на терені нашого міста під керівництвом пані Славки Бобецької. На закінчення програми з коротким словом виступила пані Ліда Буняк і подякувала посадникові за гарне слово, проклямацію та підтримку України й української громади в нашему місті, а окремо священикам, танцюристам і всім учасникам за участь у відзначенні 30-ліття Незалежності України. Слава Україні та God Bless America! -- заявила.

Учасники відзначень 30-ліття Незалежності
України в Сиракузах перед ратушею міста.

Святочну зустріч закінчено молитвою, яку провів о. Василь Колопельник з української греко-католицької парафії свв. Перта і Павла в Обурні.

Продовженням святкувань була суботня ватра на парафіяльній площі св. Луки, на якій святочна громада розважалася піснями та найдками, гутірками з друзями. Після недільної Служби Божої в українській греко-католицькій церкві св. Івана Хрестителя, парафіяни з прaporами підійшли до пам'ятника Тараса Шевченка щоб висловити нашему національному пророкові свою радість у 30-ту річницю відновлення Незалежності України, заспівати національний славень.

Микола Дупляк

"ЛІТЕРАТУРНА ВІТАЛЬНЯ"

Штрихи до творчого портрета

Симбіоз аналітичного й художнього мислення є ознакою непересічної творчої особистості. Це засвідчує пропонований широкому загалу читачів «Бібліографічний огляд праць та штрихи до творчого портрета кандидата філологічних наук, доцента В.Л. Галацької» (Дніпро: ЛІРА, 2021. - 124 с.), укладений доцентом НМетАУ М.А. Мироненком, у якому багатогранно висвітлено постать обдарованої журналістки, мистецтвознавця, продовжувачки традицій дніпровської літературознавчої школи.

М.А. Мироненко

Бібліографічний огляд праць та штрихи до творчого портрета кандидата філологічних наук, доцента В.Л. Галацької

У виданні, що структурно складається з трьох частин, подано найбільш цікаві, на думку автора-укладача, наукові та журналістські публікації найрізноманітнішої тематики. Перша містить перелік праць В.Л. Галацької, починаючи з 1989 року. У другій наведено список її статей, рецензій та оглядів, уміщених у періодичній місцевій та загальнодержавній пресі.

Ідейне спрямування публікацій дослідниці-початківця підкреслено називанням рубрик видань, у котрих їх було надруковано, наприклад, рубрика «Наши вільний час» (стаття про творчу працю самодіяльного ансамблю народного танцю «Молодість»), рубрика «Остання гастроль» - про новаторство сценічної інтерпретації шекспірівського сюжету приборкання непокірливої режисером Омського театру В. Рубановим, у рубриці «Культура і ми» - враження від концерту лауреатів фестивалю «Червона рута» (1990).

Приділено увагу і жанровій своєрідності праць В.Л. Галацької. Серед них є написані у формі листів («Лист до подруги»), фейлетонів («Про лицарство, панеретворчість і славу»), такі, що переповідають козацькі легенди («І покажем, що ми, браття, козацького роду»). Автором-укладачем М.А. Мироненком проведено значну пошукову роботу, відчувається ретельність у доборі матеріалу та прагнення зафіксувати критичні студії, опубліковані у виданнях, що вже стали раритетними.

ВАЛЕНТИНА ГАЛАЦЬКА

Бібліографічний огляд вдало доповнює своєрідний екскурс в історію журналістики. Із приміток, поданих до статей, дізнаємося про етапи розвитку видань, у яких публікувалася В.Л. Галацька. Зокрема, що незалежний український науково-популярний щомісячник «Бористен» («Борисфен») створений 1991 року її надходить нині у 33 держави світу; журнал «Трибуна лектора» (з 1991 року «Трибуна») є одним з найстаріших вітчизняних видань для вчених і про вчених (заснований 1965-му Всеукраїнським товариством «Знання»); газета «Дніпропетровський університет» (із 1934 по 1990 рр. мала назву «За передову науку») була заснована як багатотиражка ДДУ, а з вересня 2017-го має назву «Дніпровський університет».

Вияву творчої іпостасі В.Л. Галацької присвячена третя частина видання під назвою «Штрихи до творчого портрета...». Розкриває витоки захоплення юної В.Л. Галацької журналістикою стаття «Валентина», вміщена у «Пропорі юності» за 1987 р. тодішнім студентом ДДУ, а нині – відомим в Україні та за її межами журналістом Віталієм Портниковим. Есе захоплює ширістю інтонацій та безпосередністю вражень. Міждисциплінарний підхід демонструють уривки

з кандидатської дисертації Валентини Галацької «Форми вираження авторської свідомості у драматичних поемах та кіноповістях Івана Драча» (1997) та статті, вміщені в колективних монографіях та фахових збірниках. Окремим змістовим блоком подано її театральні рецензії, надруковані в журналі «Бористен», що оприявнюю тему театру як домінуючу серед творчих зацікавлень дослідниці. Серед них «“Брехня” і правда Винниченка», де колишньою аспіранткою кафедри української літератури звернено увагу на сміливість театрального колективу шевченківців під режисурою М.Г. Волошина у постановці однієї з найкращих п'єс драматурга, твори якого після тривалого замовчування у 90-х роках тільки починали привертати увагу митців. Видання містить статті з детальним аналізом В.Л. Галацькою вистав народного артиста України, лауреата багатьох театральних премій М. Мельника («Гайдамаки», «Кара», «Табу») у театрі одного актора «Крик», акцентовано унікальність засобів акторської психотехніки, силу темпераменту та режисерську неординарність. «Бібліографічний огляд праць...» М.А. Мироненка має пізнавальне значення, вдало оформленій фотоматеріалами та багатогранно висвітлює постати творчо обдарованої людини, кваліфікованого викладача та непересічного науковця, дослідниці культурологічних зasad розвитку українського театру Валентини Галацької.

Світлана Нечипоренко
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри
української літератури
ДНУ імені Олеся Гончара

«Світочі»

З когорті народних інтелігентів

Коли я вперше побачив Миколу Петровича Цоколенка, то найбільше що вразило - його посмішка і обличчя. Усміхався він широко, відкрито, відчуваючи що він правдиво радий співрозмовнику, радий спілкуванню. А ще викликав приязнь його погляд. Знову ж таки позбавлений якоєсь прихованої негативної двозначності, інтриги чи недоброзичливості. Подумалось: такі люди падлюками не бивають....

Пройде час і я сповна переконаюся у справедливості такої думки. І ще стане зrozуміло що за простою, по-українські відкритою зовнішністю більше селянина, аніж сучасника комп'ютерної доби у Миколи

Цоколенка криється ось та глибинна народна інтелігентність, ось та діамантова душа, котрих несформує жоден Оксфорд, жодна найвижча аристократична школа. Бо ознакою справжнього інтелектуала, тим більш педагога є глибинна людяність. На неї Микола Цоколенко багатий сповна.

У далекому нині 1971 році наш герой вперше переступив поріг Дніпропетровського технікуму електрифікації сільського господарства . І з того часу його доля нерозривно пов'язана з цим освітнім закладом. Його шлях до директорського крісла коледжу був , можна сказати, класичним: від найпростіших посадових обов'язків до керівника профільного навчального закладу. У 2010 році він вперше зайшов у начальницький кабінет як господар. І з тієї пори бачить своє призначення не просто в перебуванні на керівних позиціях, а у служенні своєму рідному колективу , своєму дорогому коледжу. Бо Микола Петрович патріот своєї «альма матір» не на словах, а на ділі...

Поточний рік особливо відповідальний у діяльності директора коледжу електрифікації. Адже у вересні 2021 року цей освітній заклад відзначатиме свій сторічний ювілей. Якось в розмові зі мною Микола Петрович зізнався:

- Я дуже хочу аби ця дата стала не просто приводом для вітальних промов і нагород. Хоча її це потрібно. А була б новим етапом у діяльності нашого коледжу.

Планів багато, задумок та ідей ще більше. Директор залюбки генерую новації сам і завжди підтримає кожного, хто запропонує цікаву пропозицію.

Ось лише втілювати задумане в життя стає все важче і важче. Причин для того безліч. Але однією з визначальних рис керівника М. Цоколенка є наполегливість і, я б сказав, продуктивна впертість в досягненні мети.

М.П. Цоколенко для більшості сьогодні є директор профільного коледжу. Але найперше він педагог. Будь-яка професія передбачає постійну роботу над собою задля безпосереднього росту як фахівця. Не виняток – професія педагога. Крім того, учитель мусить володіти такою якістю, як прагнення до творчості. Педагогічну професію не порівняти ні з якою іншою, адже ми маємо справу з найскладнішим і найдорожчим у житті – з вихованням молоді. Проте, на відміну від інших професій, кінцевий

результат педагогічної праці можна побачити не сьогодні, не завтра, а через тривалий час.

У чому ж полягає професіоналіз педагога? У поєднанні двох основних якостей: професійної майстерності та спеціальної підготовки. Якщо ж до них додати ще й покликання – то зміст цього поняття набуде особливого значення. Та єриса, без якої педагогічне покликання неможливе. Це гармонія серця й розуму. Навряд чи є інші професії, які б вимагали стільки сердечності. Адже, скільки б учителя не було вихованців – для радошів і прикрошів кожного з них треба знайти місце в своєму серці. Чуйність, сердечна турбота про дитину – суть педагогічного покликання. Тобто, професіоналізм і покликання у педагогічній праці нероздільні. Мабуть, кожен погодиться зі словами Конфуція: «Найпрекрасніше видовище на світі – вигляд дитини, яка впевнено йде по життєвій дорозі після того, як ви показали їй шлях».

І все вище викладене просто органічно притаманно Миколі Петровичу Цоколенко. Без цього Богом даного йому призначення він, напевно, не уявляє свого життя. Це я зрозумів, коли половина людства опинилася в умовах жорсткого локдауну, через пандемію короновірусу. Як і більшість учбових закладів країни коледж електрифікації перейшов на режим дистанційного навчання.

- Знаєте яке мені бракує погляду наших студентів, їх присутності на лекціях! Я просто фізично відчуваю наскільки потрібен такий емоційний зв'язок і педагогам, і нашим дітям, - якось зізнався мені у ті дні Микола Петрович.

Коріння М. Цоколенка на Донбасі. У нього там і нині чимало рідні, могили близьких. Коли почалися відомі події він дуже боляче переживав московську навалу. І, мабуть, найперше через те, що для нього Батьківщина вся Україна «від Сяну до Дону». Одного разу коли ми обговорювали з ним ці трагічні події він сказав, як на мене, ключову для будь-якого українського патріота фразу.

- Я можу шукати компроміс з різних питань. Та коли у мене відбирають Батьківщину тут відступати ніхто не має права...

Напевно, ще з радянських часів склалася традиція що готуючи публіцистичне добре слово про ту чи іншу людину змальовують її в суцільно позитивних аспектах. Однак, реальних людей без недоліків просто не буває. Зрозуміло є свої недотягнення і упущення в житті та виробничі діяльності Микола Цоколенко. Хочу зупинитися на одному з них. З тієї причини, що корінням такої проблеми в роботі директора є його людяність та терпеливість як керівника. Микола Петрович завжди дає шанс підлеглому виправити помилку,

надолужити прогаяне.

Як інтерактивний керівник директор залучає до співпраці спеціалістів різних галузей. Адже, як він сам вважає, завдання будь-якого освітнього закладу не лише підготувати спеціаліста, а й виховати громадянина. А поле для діяльності тут ой як широке!

Так залучає директор до співпраці одного фахівця в царині мистецтва.

Людину професійну, на загал вимогливу до своє роботи. Але водночас брутально-хамовиту, зрештою токсичну в спілкуванні з колегами.

Вже не один місяць цей боєць мистецького фронту фактично усунувся від виконання своїх обов'язків. Нахабно зловживачи толерантністю керівника. А Микола Петрович не поспішає. Все дає шанс виправитися захабнілому служителю мистецької музи. Як ще довго?

Сучасна профільна освіта потребує педагога нової формациї, який має високу фахову кваліфікацію та професійну культуру, здатний об'єктивно осмислювати педагогічні явища й факти, критично оцінювати їх творчо сприймати педагогічну дійсність. Високі вимоги до сучасного педагога зумовлені об'єктивними потребами суспільства, новими завданнями, які ставить перед нами життя.

Нинішній фаховій школі потрібен педагог-психолог, дослідник, науковець, актор, господарник, здатний креативно вирішувати професійні завдання, співпрацювати з іншими та вести за собою.

Саме таких викладачів залучаю до роботи, формує як власні фахові риси директор коледжу електрифікації ДДАЕУ М. П. Щоколенко.

З роси Вам і води, Микола Петровичу!

Фідель Сухоніс, письменник, редактор Всеукраїнського щомісячника «Бористен»

Фестиваль #МИ - Є-КРАЇНА

Просвітняни по всій Україні величаво відзначають 30-ту річницю Незалежності України у різний спосіб під час цього ювілейного року: відвідинами історичних місцевостей, вшануванням героїв України, мистецьким читанням, концертами, виставками народного мистецтва.

«Просвіта» Херсонщини була співорганізатором Всеукраїнського «Фестивалю # МИ_Є_КРАЇНА», який відбувся 14-ого серпня у приміщенні обласної книгозбірні ім. Олеся Гончара.

Голова «Просвіти» Олег Олексюк переслав цікаві світлини з Фестивалю, який був присвячений 30-річчю Незалежності України.

Організаторами цієї імпрези були рівнож ХОГО "STARS SKIFF"; Агенція "КіТ" ;ГО «Українська хата-талантами багата»; ГО «Всеукраїнське товариство «Просвіта» та «Херсонське обласне бібліотечне товариство».

У Фестивалі брали участь майстри декоративного мистецтва, художники, народні ансамблі та хори, майстри красного письменства. Понад 180 учасників з Херсонщини, Миколаївщини, Одещини, Дніпропетровщини, Львівщини та Київщини прославляли свій рідний край, свою мову, Україну та її народ, що боронить незалежність на Сході держави.

Всі учасники Фестивалю отримали дипломи за участь та мали нагоду оглянути виставки книжок, новітню технологію та взяти участь в екскурсіях та майстер-класах у книгозбірні.

Журі на чолі з народним артистом України Харісон Ширінським визначили переможців Фестивалю з різних категорій.

Нагороду глядацьких симпатій отримали Народний ансамбль «Збурівчанка» та Народний хор «Дніпровські передзвони».

Щира подяка належить дирекції та фахівцям книгозбірні за гостинність та сприятливі умови для учасників Фестивалю та глядачів.

проф. Віра Боднарук, голова
Тов. Укр. Мови (США)
Фото Олега Олексюка, на фото Наталія Ремішевська

-----Історія-----

Світлини українських емігрантів до Канади першої чверті ХХ століття з альбому фотодокументів "З рідного гнізда. Діаспора" (Київ, 1992) - одного з перших в незалежній Україні, присвячених українській діаспорі в Канаді.

"Дорога за океан була важкою і тернистою, - розповідають упорядники видання. - Їхали не на комфортабельних кораблях, а у вантажних суднах, якими з США і Канади доставляли до Європи худобу. З портів Галіфакс, Квебек, Сент-Джонс знаменитий тихоокеанський потяг розвозив емігрантів на неосвоєні землі..."

Так поступово степові західні провінції Канади заселяли українці, які понад усе прагнули мати свій шмат землі. Як зазначалося у чернівецькій газеті "Час" в 1938 р., "Зі Сходу йшла ріка людської культури, жадна землі, спрагнена козацького життя..." (Цит. за З рідного гнізда. Діаспора, Київ, 1992).

У пошуках щастя за океан. На пароплаві "Орегон".

Рецепти **української** кухні

ТОСТ ІЗ АВОКАДО - НАЙКРАЩИЙ ПОЧАТОК ДНЯ

ЧИМ КОРИСНЕ АВОКАДО?

** Авокадо – гарне джерело вітамінів В5, Е, К і калію, а також у складі є лютейн, бета-каротин і жирні кислоти омега-3. Для сніданку необхідно приблизно 40 г авокадо, а це 64 калорії, майже 6 грамів жиру й 3 г клітковини. Авокадо – це ѹ відмінний перекус протягом дня. Усе, що необхідно – вибрать стиглий продукт, зняти шкірку та видалити кісточку, скропити лимоном і вживати. Можна разом із цільнозерновим хлібом.

** В авокадо міститься фолієва кислота, яка може допомогти знизити ризик депресії. Також у продукті багато клітковини, яка благотворно впливає на роботу шлунково-кишкового тракту. І в мене є відмінний рецепт – вінегрет із авокадо та без картоплі.

** В авокадо більше калію, ніж у бананах. У 100 г міститься 14% рекомендованої добової норми. Калій здатний нормалізувати артеріальний тиск. Можна приготувати салат із авокадо, варених креветок і листя салату, заправивши оливковою олією з лимоном. Просто й смачно.

ІНГРЕДІЄНТИ

- 1 авокадо
- 4 скибочки цільнозернового хліба
- 2 яйця
- 50 г сиру фета
- 4 в'ялені томати
- сіль і перець до смаку

Способ приготування:

Авокадо помийте, поріжте на дві частини, видаліть кісточку та очистіть шкірку. Вибирайте тільки

стиглі плоди авокадо, м'якоть яких можна розім'яти виделкою.

Потім ложкою виберіть м'якоть авокадо у мисочку. Якщо авокадо стиглий, це буде зробити досить легко.

Візьміть 2 яйця, відваріть некруто, охолодіть у холодній воді та почистіть. Авокадо й 50 г сиру фета поріжте невеликими кубиками. Потім візьміть 4 в'ялені томати та дрібно поріжте.

Розімніть весь вміст виделкою до стану пасті, додайте перець і сіль до смаку.

Хліб для тостів підсушіть у тостері або на пательні без олії. Усі інгредієнти змішайте в мисці. Жовток із яєць грає роль соусу для нашої пасті з авокадо. Додаїть сіль і перець до смаку. Викладіть масу на тости та насолоджуйтесь неймовірним смаком.

Коледж електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Це сучасний заклад освіти, один з провідних закладів аграрного напрямку, з розвиненою матеріально-технічною базою і соціальною інфраструктурою, який майже століття гідно творить свою історію.

Отримати освіту студенти можуть як за денною, так і заочною формою навчання. Привабливою перспективою навчання в коледжі є можливість його продовження у закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації за скороченим термінами та наскрізними навчальними програмами, зокрема Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, де отримають дипломи бакалавра, магістра за скороченими термінами навчання.

ДЕ МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ?

- в цивільних, аграрних, промислових та переробних підприємствах різних форм власності: державних, кооперативних, приватних та фермерських;
- в енергетичних кампаніях;
- в монтажних і ремонтно-обслуговуючих підприємствах.

Більше інформації на нашому сайті:

keddae.dp.ua

Контакти:

пр. Гагаріна, 95, Дніпро, 49010, Україна.
pr. Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine.
тел/факс +38 (056) 720-92-92
e-mail: **keddae@ gmail.com**,
keddae@ukr.net

Офіційне відділення Національної спілки письменників України на Дніпропетровщині

Ведемо творчу діяльність з 1934 року

Дніпропетровська обласна організація НСПУ

Телефонуйте:

050 340-28-27 голова Сухоніс Ф.

099 733-28-44 заступник Заржицька Е.

067 775-64-98 заступник Кільченський В.

facebook.com/nspudnipro **ela27zar@gmail.com**

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з іншими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- **ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ**
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- **ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ**
○ **ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ**
○ **УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ**
○ **ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ**

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by ilmaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсылка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

